

## **OLOVBARDOSH QURILISH MATERIALLARI**

**Turapov Farhod Xursanovich**

*Termiz davlat muhandislik va agrotexnologiyalari universiteti assistenti*

**Boboqulov Temurbek Ro'zi o'g'li**

*Termiz davlat muhandislik va agrotexnologiyalari universiteti assistenti*

**Annotatsiya:** *Ushbu maqolada yong'inga qarshi chidamlilik darajasi yuqori bo'lgan qurilish materiallari tahlil qilinadi. Beton, g'isht, gipsokarton (Type X), olovbardosh shisha va hempcrete kabi materiallarning fizik va kimyoviy xususiyatlari, ularning yong'in xavfsizligini ta'minlashdagi roli ko'rib chiqiladi. Qurilishda xavfsizlikni oshirish uchun bu materiallardan foydalanishning afzalliklari va qo'llanilish holatlari ham muhokama qilinadi.*

**Kalit so'zlar:** *olovbardosh materiallar, yong'inga chidamli qurilish, beton, g'isht, gipsokarton, olovbardosh shisha, hempcrete*

---

### **1. Kirish**

Zamonaviy qurilish sanoatida yong'in xavfsizligi eng muhim talablardan biri hisoblanadi. Bino va inshootlarni loyihalashda hamda qurishda yong'inga bardoshli materiallardan foydalanish insonlar hayoti va mulkini himoya qilishda muhim ahamiyat kasb etadi. Shuning uchun olovbardosh materiallar, ularning turlari va xususiyatlarini chuqur o'rganish dolzarb masala hisoblanadi.

---

## **2. Asosiy qism. Qurilish Materiallari va Ularning Xususiyatlari**

### **2.1 Beton**

Beton yong'inga nisbatan yuqori chidamli materialdir. Issiqlik ta'sirida u o'z strukturasini uzoq vaqt davomida saqlab qolishi mumkin. Ko'p hollarda temir-beton konstruksiyalar yong'in vaqtida asosiy yukni o'zida ushlab turadi.

## **2.2 G'isht**

## **2.3 Gipsokarton (Type X)**

Type X gipsokarton plitalari maxsus qo'shimchalar bilan mustahkamlanadi, bu esa ularga yong'inga qarshi qo'shimcha himoya qatlamini beradi. Ichki pardozi ishlarida keng qo'llaniladi.

## **2.4 Olovbardosh shisha**

Maxsus ishlov berilgan shisha turlari, masalan, yong'inga chidamli shisha oynalar yuqori haroratda ham sinmaydi va yong'in tarqalishini oldini oladi. Ular ko'pincha tijorat binolarida qo'llaniladi.

## **2.5 Hempcrete (kanop beton)**

Hempcrete - bu kanop va ohaktosh asosida tayyorlanadigan ekologik material bo'lib, nafaqat issiqlik, balki yong'inga nisbatan ham yaxshi chidamlilikka ega. Bu material barqaror qurilishda tobora keng qo'llanmoqda.

---

## **3. Xulosa**

Olovbardosh qurilish materiallari har qanday bino va inshootda xavfsizlikni oshirishda asosiy omillardan biridir. Yuqorida keltirilgan materiallar bugungi kunda yong'inga chidamli, ekologik toza va energiya tejamkor qurilishda muhim o'rin tutadi. Ularning to'g'ri tanlanishi va joyida qo'llanilishi qurilish ob'ektining umri va xavfsizligini ta'minlaydi.

## **FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR.**

1. Хурсандов, Э. Ў. (2024). ЭГИЛУВЧИ ЭЛЕМЕНТЛАРНИ ҲИСОБЛАШ ВА УЛАРНИНГ АФЗАЛЛИКАРИ. ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ, 47(5), 73-76.
2. Жураев, С., & Беккамов, М. (2022). КЛАССИФИКАЦИЯ ВСЯЧИХ МЕТАЛЛИЧЕСКИХ КОНСТРУКЦИЙ (ТРОСОВЫХ И МЕМБРАННЫХ) ПОКРЫТИЙ. O'ZBEKISTONDA FANLARARO INNOVATSIYALAR VA ILMIY TADQIQOTLAR JURNALI, 2(14), 997-1002.
3. Жураев, С., & Сатторов, К. (2023). Расчет Тросовых Всячих Покровий В Пк Лира. Periodica Journal of Modern Philosophy, Social Sciences and Humanities, 16, 119-123.

4. Жўраев, С. (2023). АЛИШЕР НАВОЙЎ ДАВРИ ИМОРАТЛАРИНИНГ АРХИТЕКТУРАСИ. O'ZBEKISTONDA FANLARARO INNOVATSIYALAR VA ILMIY TADQIQOTLAR JURNALI, 2(16), 142-146.
5. Turayev, S., & Sanjar, J. (2023). ZILZILA VAQTIDA BINO VA ZAMIN GRUNTLARINING O'ZARO TA'SIRI. Finland International Scientific Journal of Education, Social Science & Humanities, 11(2), 410-414.
6. Sanjar, J. (2023). DEVELOPMENT OF CULTURE AND ENTERTAINMENT PARKS. American Journal of Pedagogical and Educational Research, 9, 49-52.
7. Жураев, С., & Тураев, Ш. (2023). ДВУХПОЯСНЫЕ ПРЕДВАРИТЕЛЬНО НАПРЯЖЕННЫЕ СИСТЕМЫ. ИЮДКОР О'QITUVCHI, 3(29), 77-81.
8. Жураев, С., & Сатторов, К. (2023). ТЕРМИНОЛОГИЯ И КЛАССИФИКАЦИЯ ВИСЯЧИХ И ВАНТОВЫХ МОСТОВ. Innovations in Technology and Science Education, 2(9), 197-206.
9. Mamatmurod ogli J. S. et al. QURILISH BOSH PLANI, MATERIAL VA KONSTRUKSIYALARNI OMBORLARGA JOYLASHTIRISH //ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ. – 2024. – Т. 47. – №. 5. – С. 66-72.
10. Mamatmurod ogli J. S. et al. ASOS, PODEVORLAR VA ORAYOPMALARNI KUCHAYTIRISH VA ULARNING MONTAJ SAMARADORLIGINI OSHIRISH //ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ. – 2024. – Т. 47. – №. 5. – С. 54-59.
11. Abdurahmon og T. S. et al. EGILUVCHAN-QATTIQ VANTLAR BILAN MUSTAHKAMLANGAN KATTA ORALIQLI SILINDRSIMON MEMBRANALARNI HISOBLASH //JOURNAL OF INNOVATIONS IN SCIENTIFIC AND EDUCATIONAL RESEARCH. – 2024. – Т. 7. – №. 3. – С. 135-139.